

Siðsøga

við Óla Jacobsen

TORLEIF BECH 13. PARTUR

TÁ IÐ HANS CHRISTIAN SLERDI ÚT AV VÁGBINGI

MEÐAN TORLEIF ER VIÐ VÁGBINGI, HENDIR TANN SYRGILIGA VANLUKKAN, AT HANS CHRISTIAN, SONUR VICTOR DANIELSEN, SLÆR ÚT. HETTA SKAKAÐI MANNINGINA Í LANGA TÍÐ

Portugalstrolararnir voru góð skip at vera umborð. Tey voru jú nýggj, og tá í tíðini var rættiliga farið at hugsað um at gera tað liviligt hjá manningini.

Tað hevði eisini týdning, at manningin varð virð av yvirmonnunum. Hans Pauli var ein slíkur maður, at hevði hann nakað at siga uppá ein mann, so segði hann tað við viðkomandi í einrúmi.

Tá ið vit byrjaðu við Vágbingi, var spurningurin, hvør ið skuldi fara í lastina. Tað var tá í tíðini roknað fyri at vera nakað niðursetandi at vera lastarmaður.

Fleiri skutu uppá meg sum lastarmann, tí eg hevði siglt fleiri ár til ísfisk við Ósa og hevði verið lastarmaður. Tí visti eg, hvussu ísfiskur skuldi viðgerast.

Hans Pauli spurdi meg so, um eg vildi taka lastina uppá meg. Eg svaraði, at eg vildi gera tað, sum eg kundi, har eg varð settur.

Hans Pauli sigur so við meg, at tú heldur tað kanska vera so niðursetandi, men eg virði ein mann fyri tað hann ger, hvar hann enn er staddur á skipinum. Eg kom so at standa fyri lastararbeiðinum á ísfiskaveiðuni.

Fyrsta túrin vit landaðu niðri segði Hans Pauli við meg: »Eg vil takka tær fyri, at fiskurin var so væl hagreiddur«. Túrin var nokk so langur, men vit fingi fullan prís eins væl fyri tann gamla fiskin sum tann nýggja. Tað var ikki so ringt skoðsmál at fáa, men soleiðis var hann. Mær dámdi hann so sera væl, tí hann var so erligur.

Aftaná Hans Paula kom beiggi hansara, Svenning við. Svenning var eisini góður at vera saman við. Tað sama kann eg siga um beiggjan Pola, sum eg eisini var saman við. Eg kann bera øllum yvirmonnunum á Vágbingi, at teir voru framúr menn.

Tann fyrsta túrin gekk ikki so væl hjá Svenningi, tað viðraði illa. Men næsta túrin gjørdi Vágbingur tann besta túrin, sum er gjørdur út frá Grimsby. Tað voru 12 dagar frá tí, farið varð úr Grimsby til Íslands, til komið varð aftur til Grimsby. Veðan var knapt

4.000 kitt, sum vórðu seld fyri 15.000 pund, so tað var ein rímmartúrur, eisini tí hann var so stuttur.

Illveðurstúrur til Hull

Undan jólum í 1962 fóru vit við til Íslands, John (hjá Sterka Jákup) Joensen var skipari. Vit fingi eitt sindur av fiski. Vit hoyrdu so, at Hans Pauli var við Brandi í Grønlandi. Teir høvdu fingið nógvan fisk á Bananbankaleiðini.

Vit frystu nú fiskin, vit høvdu fingið undir Íslandi, og fóru til Grønlands. Kastað varð lítla jólaaftan. Vit fingi rokfisharí, eini 800 kitt um dagin. Veðan var væl yvir 4.000 kitt tann túrin.

Ísurin var uppi. Teir høvdu so góðan hug at fáa eitt sindur afturat og fóru inn í Holsteinsborg eftir ísi. Tá ið vit komu út aftur nýggjárs-morgun, bleiv ódnarveður. Vit høvdu kanska trolíð út, men tað gav einki, tí veðrið var so ringt.

Vit fóru tískil at sigla til marknað. Tá var Brandur Sigmundarson farin at sigla einar tveir dagar frammanundan.

Hann var frammanfyri hetta veðrið og

fekk eina góða reisu allan vegin til Grimsby. Men vit fingi eina himmalsins ódnarreisu allan vegin úr Grønlandi til Hull, har vit landaðu hendan túrin.

Tá ið vit komu upp í kantin á Streymfjarðagrunninum, var stormurin nógvur og sjógvurin var sera ringur. Tað varð siglt við fullari ferð, tí tað ráddi um at fáa fiskin landaðan skjótast gjørligt.

Eg hevði vakt á brúnni saman við Olaf Olsen, sum var vakthavandi. Eg minnst, tá ið Vágbingur fór framav tí fyrsta brotinum sum breyt. Tað var sum at detta niður eftir høvðinum av einum fjalli. Báturin skalv, sum eg kanska ikki havi upplivað tað fyrr.

Hann kom so upp aftur. Tá var okkurt brotnað á brúnni. Ein rútur varð kroystur inn, men hann kom so aftur í rættlag, tá ið avfjaraði. Soleiðis var reisan allan vegin. Tað var stormur hvønn dag, sum vit sigldu niður eftir. Ferðin var í minsta lagi ein dag longri, enn um veðrið hevði verið hampiligt.

Kortini roknaðu vit við at fáa ein heilt góðan túr, tí Brandur, sum seldi nakrar dagar undan okkum, seldi fyri 17.000 pund. Hetta

var ein av teimum bestu túrunum, sum er gjørdur í bruttosølu.

Men vit voru so óhepnir, at 2.000 kitt vórðu sett til viks og vórðu ikki seld. Veðrið hevði verið so ringt og skipið hevði fingið slíkar yvirhálingar á ferðini, at fiskurin ovarlaga í lastini var farin at rósa, og var hann tí ikki fyrsta floks søluvøra.

Vit fingi eini 10.500 pund fyri tað, sum varð selt og eini 500 pund, fyri tað sum var sett til viks. Hetta var sjálvsagt eitt stórt vónbrot, nú vit høvdu roknað við at fáa ein heilt góðan túr. Men soleiðis var tað við ísfiski. Aðrar tíðir kundi hilstast nógv betur enn væntað.

Kalt í New Foundlandi

Sum nevnt royndu vit eisini í New Foundlandi. Har gekk væl at fiska, men tað var kalt. Fiskurin var smáur, so tað gav ikki tað stóra.

Fyrsta túrin har yviri fingi vit 447 tons. Hetta var ein góður túrur í rúgvu, tí hann vardi ikki meira enn tveir mánaðir. Trolarin var ikki heilt fullur, men teir vildu fara heim fyri at sleppa fyrr til Grønlands.

Tað var gott at vera við Vágbingi. Hann var eisini so sera væl mannaður, ikki minst av góðum trolfólki. Tað var næstan hvør maður, sum kundi standa fyri arbeiðinum á einum troldekki. Vit voru einir 26 mans til ísfisk. Til saltfisk voru upp til 46 menn.

Vanlukkan

Tann 23. desember 1963 hendi ein ræðulig vanlukku umborð á Vágbingi, tá ið tann 28 ára gamli Hans Christian Danielsen úr Fuglafirði slerdi út og ikki varð fingin aftur. Eg var í landi tann túrin, men hvøkkurin var stórus.

Vit høvdu havt kamar saman í hálvtt annað til tvey ár, so vit kendust sera væl. Hans Christian var ein ógvuliga dæmligur og raskur maður. Hann las altíð í Bíbliuni á fríavakt, og hann plagdi eisini at hava orðið, tá ið mætir voru umborð. Hetta gjørdi hann eisini á mótum í landi.

Vágbingur sigldi undan hendan dagin. Tá